

Kamp mot publik

Inom delar av vänster och proteströrelse lever tron att världen förändras när folk blir medvetna, får insikter, blir informerade. Detta ifrågasätts av maktkritiker som Foucault, sociologer som Bourdieu, feminister som Butler, postkoloniala kritiker som Spivak och Bhabha, och motståndskraftig aktivister som Montgomery och Berrigans.

Istället lyfts gemenskap, färdigheter, träning, dis/positioner, strukturer, system, samtal, berättande, textualitet, kroppslighet och materialisering fram som rimligare förklaringar till förändring.

Övertron på insikt och information har gjort föredraget till en huvudform för politiskt arbete. Det föredraget främst konstruerar är åskådare och tyst publik. Föredraget blir ett effektivt medel för att skapa politisk passivitet. Tron på insikt både förändlig och individualiserar politisk kamp. Vi kan kalla detta för politisk andlighet respektive politisk individualism.

Förslag för att motverka publik

1. Ersätt föredrag med inledningar. Som grundprincip kunde man tänka sig att inledningar aldrig är längre än halva tiden. Deltagarna får i smågrupper rätt till halva den tillgängliga tiden för att samtala om ämnet eller inledarens reflektion. Möjligheten för deltagare att ta sig ordentlig tid till att samtala och undra gör dessutom att svårighetsnivån på inledningen kan höjas avsevärt jämfört med traditionella föredrag.
2. Ersätt transportmetaforen med produktion och skapande. Istället för transport av tankar från någon insiktsfull föredragshållaren in i något mystiskt inre hos publiken, producerar deltagarna i smågrupperna aktivitet, kunskap och beslut.
3. Ersätt frågestunden med smågruppsdiskussioner och så kallade bikupor direkt på plats. Arrangörer och föredragshållare uppfattar att de är demokratiska ifall de ger utrymme efter föredraget för frågor och diskussion bland publiken. Men i storgruppsdiskussionen tar några få över och skapar en självvald panel. Storgruppsdiskussionen är en effektiv maktteknik för att producera tysta åskådare som är svårare att genomskåda än föredraget. "Vi ger ju alla möjlighet att yttra sig."

Genom att istället gå direkt till smågrupper, med max sju personer, har i princip alla en praktisk möjlighet att ta till orda: att högt tycka och tänka och undra. Med bikupor, tre till fem som flyttar ihop stolarna, går det dessutom snabbt att växla fram och tillbaka mellan samtal och anförande i storgrupp.

4. Avskaffa redovisningar. Något märkligt behov; att man måste få veta; gör att många arrangörer slösar samtalstid med gruppredovisningar. Redovisningarna av smågruppsdiskussioner är sällan lika intressanta som gruppsamtalet. Redovisningarna får snarare funktionen av kontroll och konklusion. Låt istället smågrupperna fortsätta samtalet. Finns det möjlighet kan inledaren gå runt till de grupper som vill konfrontera eller undra över något. Eller så kan grupperna skicka reflektioner och frågor till inledaren för ytterligare tid i helgrupp.
5. Även smågrupper kan domineras av några få. Använd därför samtalstekniker från feminism och ickevåldsrörelse för att bryta dominans. Om varje grupp får tilldelat sig, eller väljer: samtalsunderlättare, tidsunderlättare och maktingripare kan makt fördelas och undergrävas. Genom att dessutom inleda smågruppsdiskussionen med runda får alla tid att yttra sig innan den lilla gruppen går över till fri reflektion.

Per Herngren

2007-06-26, version 0.1

Referens

Per Herngrens texter om:

[- makt](#)

[- stormöten](#)

[- publik](#)